

Mojca Bertancel

Veselje evangelija v soočenju z izzivi PiP-a

Papež Frančišek z apostolsko spodbudo Evangelii Gaudium (Veselje evangelija, dalje: EG)¹ poziva k radostnemu izpovedovanju svoje vere. Lahko bi rekli, da je veselje (ki ga je poudarjal že njegov predhodnik Benedikt XVI.) v središču pontifikata papeža Frančiška. To na poseben način poudarja njegova spodbuda o novi evangelizaciji, za katero bi lahko rekli, da je prvi osebni dokument papeža Frančiška. Obenem moramo biti pozorni na to, da je prvo okrožnico sedanjega papeža Lumen Fidei (Luč vere) v veliki meri napisal njegov predhodnik, spodbuda Veselje evangelija pa naj bi bila odmev na škofovsko sinodo.² Toda že to, da je papež Frančišek "posvojil" misel papeža predhodnika in škofovskega zbora, nedvomno govori o tem, da sta mu obe blizu. Njegov neposredni jezik (ki se razlikuje od stila njegovih predhodnikov) in misli, ki jih je v dokument vpletel iz svoji pridig, to še potrjujeta.

Evangelizacija kot sad osebne srečanja z Bogom

Frančiškova evangelizacija z veseljem se po eni strani pridružuje duhu prve evangelizacije, a obenem ne izhaja iz vzroka veselja (oznanila o prihodu odrešenja v osebi Kristusa), ampak iz njegovega učinka: veselja, ki je sad in ga kristjan čuti. Kaj zajema ta nov način evangelizacije? Nič manj kot pustiti, da v nas sije Kristus - ali bolj natančno: omogočiti, pustiti, da se vidijo učinki njegove navzočnosti v nas; omogočiti, da se Kristusa lahko dotaknemo preko veselja, ki ga svet ne more dati. Po obdobjih, ki so poudarjala razum (od cerkvenih očetov do svetega Tomaža Akvinskega) in avtoriteto (kot odgovor na protestantizem), papeževa vrnitev k veselju predstavlja izhod Cerkve iz podedovanih metafizičnih kategorij.³

Z besedami: "Zdi se, da imajo nekateri kristjani nekakšen postni čas brez velike noči" (EG 6) in poudarjanjem, da oznanjevalec evangelija ne bi smel imeti pogrebnega obraza (prim. EG 10), papež opozarja, da je med sodobnimi kristjani še vedno preveč zakoreninjena janzenistična miselnost, ki je nasprotna duhu krščanstva. Njene nevarnosti papež opiše zelo nazorno: "Nastaja pokopališka psihologija, ki postopno spreminja kristjane v muzejske mumije. Razočarani nad resničnostjo, nad Cerkvijo ali nad samim seboj, kristjani živijo v stalni skušnjavi, da bi se oklepali žalosti, ki se polasti srca, kakor »najdragocenejše od demonovih eliksirjev« (EG 83).

Ta miselnost je v nasprotju s pravim duhom krščanstva, saj se z Jezusom Kristusom "vedno rojeva in oživlja veselje" (EG 1). Na začetku krščanstva namreč "ni etična odločitev ali kakšna velika ideja, marveč je srečanje z dogodkom, z Osebo, ki daje našemu življenju novo obzorje in s tem njegovo odločilno usmeritev" (EG 7, prim. PiP⁴ 70-71). To srečanje je tisto, ki oznanjevalca ob navduši do te mere, da (ker je sam sprejel Kristusovo veselje) tudi sam izžareva gorečnost. "Dobro se vedno želi podarjati. Vsaka pristna izkušnja resnice in lepote se sama po sebi želi podarjati. Vsaka oseba, ki živi globoko osvoboditev, dosega večjo občutljivost za potrebe drugih. Dobro se ukoreninja in razvija, ko ga podarjamo" (EG 9).

¹ Papež Frančišek, *Apostolska spodbuda, Evangelii gaudium (Veselje evangelija: EG)*, Družina, Ljubljana 2014.

² Prim. Gregory Solari, *Fenomenologija veselja* (<http://faire-eglise.blogs.la-croix.com/>)

³ Prim. Gregory Solari, *Fenomenologija veselja* (<http://faire-eglise.blogs.la-croix.com/>)

⁴ Slovenska škofovska konferenca, *Krovni dokument Pridite in poglejte (dalje: PiP)*, Ljubljana 2012.

Za papeža je prav osebno srečanje z Jezusom temeljnega pomena za kristjana, ki želi oznanjati. "Ne moremo vztrajati v predanem evangeliziranju, če nismo iz lastne izkušnje prepričani, da ni isto, če smo spoznali Jezusa ali ga ne poznamo; da ni isto, če hodimo z njim ali tavamo v temi; da ni isto, če ga moremo poslušati ali ne poznamo njegove besede; da ni isto, če ga gledamo, molimo in moremo v njem počivati ali pa tega ne zmoremo. Ni isto, če skušamo graditi svet z njegovim evangelijem ali pa samo s svojim razumom. Prav dobro vemo, da je življenje z njim veliko bolj izpolnjeno in da je z njim lažje v vseh stvareh najti smisel. Zaradi tega oznanjamo evangelij. Prav misijonar, ki nikoli ne preneha biti Jezusov učenec, ve, da Jezus hodi z njim, govori z njim, diha z njim, dela z njim. Čuti, da je Jezus z njim sredi misijonskega dela. Če kdo ne odkrije Jezusove navzočnosti v srcu same misijonarske zavzetosti, hitro izgubi navdušenje in ni več gotov v to, kar predaja naprej. Manjka mu moči in gorečnosti. Človek, ki ni prepričan, ne vnema, ni gotov, ni zaljubljen, gotovo ne prepriča nikogar" (EG 266).

Nove možnosti oznanjevanja in pastoralno načrtovanje

Bralec apostolske spodbude Veselje evangelija težko spregleda vsebinsko sorodnost med slednjo in slovenskim krovnim dokumentom Pridite in pogledjte in povezanost med izzivi, ki jih prepoznavata oba dokumenta. Nekaj slednjih povzemam v nadaljevanju.

Tako krovni dokument kot sveti oče spodbujata k premisleku o izviri in novih možnostih oznanjevanja, ki jih prinaša čas. "Vsakokrat, ko se skušamo vrniti k izviru in ponovno pridobiti izvorno evangeljsko svežino, se pojavijo nove poti, ustvarjalni načini, druge izrazne oblike, zgovornejša znamenja, besede z bogatim prenovljenim pomenom za sedanji čas. V resnici je vsaka pristna oznanjevalna dejavnost »nova«," (EG 11) pravi papež.

Čeprav je papež z nekaterimi izjavami dajal vtis, da pastoralno delo načrtovanje ni potrebno, celo nasprotno, v apostolski spodbudi poudarja, da pastorela v misijonarskem ključu zahteva opustitev lagodnega pastoralnega vodila, ki pravi: "vedno smo delali tako". "Vabim vse, da bi bili drzni in ustvarjalni v tej nalogi. Premislimo cilje, strukture, slog in načine evangelizacije svojih skupnosti. Določanje ciljev brez ustreznega občestvenega iskanja sredstev za doseg ciljev je obsojeno, da izpuhti kot domišljija. Spodbujam vse, da velikodušno in pogumno uveljavljajo smernice tega dokumenta, brez prepovedi in brez strahu" (EG 33). Pri tem moramo biti pozorni na to, da bodo navade, slogi, urniki, govorica in vsaka cerkvena struktura res postali ustrezen prevodnik za evangelizacijo sedanjega sveta, bolj kakor pa za varovanje sebe (prim. EG 27). Da bi oznanjevalci uporabljali vsem ljudem razumljivo in pozitivno govorico in znali pokazati, da je vera "nekaj lepega, kar more celo sredi preizkušenj napolniti življenje z novim sijajem in globoko srečo. V tem smislu je mogoče priznati vse izrazne oblike prave lepote kot pot, ki pomaga srečati Kristusa" (EG 167).

Prvi izziv PiP-a: K izviru

Krovni dokument kot prvi izziv izpostavlja vrnitev k izviru. "Namesto pozunanjene pripadnosti ter pastorela servisiranja obredov in aktivizma se bomo vrnili k izviru: k Božji besedi, osebni molitvi in občestveni evharistiji kot temeljnemu izkustvu srečanja z Jezusom Kristusom" (PiP 62) in poudarja, da je nova apostolska gorečnost možna le, če odločno pristopimo k izviru našega duhovnega življenja (prim. PiP 69).

Stik z izviri je tudi po papeževem mnenju za gorečnost vsakega kristjana življenjskega pomena, saj "brez daljših obdobj čiščenja, molitvenega srečanja z Božjo besedo, iskrenega pogovora z Gospodom naloge

hitro izgubijo svoj smisel, utrujenost in težave nas oslabijo, vnema ugasne. Cerkev nujno potrebuje pljuča molitve" (EG 262). Tako kot krovni dokument poudarja ponovno odkritje molitve (prim. PiP 71) in Svetega pisma (vključno s spodbujanjem bibličnih katehez in oblikovanjem novih svetopisemskih skupin) se tudi papež veseli, da se množijo molitvene skupine, skupine prosilne molitve in molitvenega premišljevanja Svetega pisma ter češčenje Najsvetejšega. Obenem opozarja, da "je treba zavračati skušnjava intimistične in individualistične duhovnosti, ki ni v skladu ne le z zahtevami ljubezni, ampak tudi ne z logiko učlovečenja" (EG 262).

Papež Frančišek poudarja, da "celotno evangeliziranje sloni na Besedi, ki jo slišimo, premišljujemo, živimo, obhajamo in izpričujemo" (EG 174). Za papeža je Sveto pismo "izvir evangelizacije" zato je nujno, da Božja beseda "vedno bolj postaja središče vsega cerkvenega delovanja". Papež poudarja, da mora biti študij Svetega pisma dostopen vsem vernikom. "Evangeliziranje potrebuje domačnost z Božjo besedo. To zahteva od škofij, župnij in katoliških združenj ponudbo resnega in vztrajnega študija Svetega pisma kakor tudi pospeševanje njenega osebnega in skupnega branja v molitvi" (EG 175).

Papež tudi poudarja, da živa in učinkovita, oznanjena beseda pripravlja na prejem zakramenta. "Sprejeta in – predvsem v evharistiji – češčena Božja Beseda notranje hrani in krepi kristjane ter jih usposablja za pristne pričevalce evangelija v vsakdanjem življenju" (EG 174).

Svojo največjo učinkovitost pa beseda doseže v zakramentu. "Vsi se morejo na neki način udeleževati cerkvenega življenja, zato tudi vrata zakramentov ne smejo biti zaprta iz katerega koli razloga" (EG 47), pravi papež in nadaljuje, da zakrament ni "plačilo za popolne, ampak velikodušno zdravilo in hrana za slabotne" (EG 47). Pri tem opozarja, da imajo ta prepričanja tudi pastoralne posledice, ki jih moramo upoštevati s preudarnostjo in smelostjo.

Logiko kontemplacije v akciji papež povezuje z načelom svetega Benedikta "Moli in delaj". "Z vidika evangelizacije ne koristijo niti mistične pobude brez močne družbene in misijonarske zavzetosti, niti družbeno in pastoralno govorjenje in delovanje brez duhovnosti, ki spremeni srce. Vedno je potrebno negovati notranji prostor, ki daje krščanski smisel zavzetosti in dejavnosti" (EG 262).

Pri oblikah molitve papež poudarja prosilno molitev, ki nas "posebej priganja, da se posvetimo evangeliziranju in nas nagiblje, da iščemo blagor drugih" (EG 281). Tako kot je pogovor znamenje bližine, je tudi molitev pogovor z Bogom. "A kakšna ljubezen je to, ki ne začuti nujnosti, da bi govorili o tem, da smo ljubljene, in da bi to pokazali in razglašali? Če ne občutimo globoke želje, da bi podarjali to ljubezen, se moramo zadrževati v molitvi in ga prositi, da nam spet podeli notranjo prevzetost" (EG 264). Pri tem kot sveta Terezija Deteta Jezusa tudi papež meni, da ta oblika molitve kljub raztresenosti, ki jo morda molivec doživlja "ne odvrča od pristnega premišljevanja, kajti premišljevanje, ki pušča drugega zunaj, je prevara" (EG 281). In nadaljuje: "Reči smemo, da naša prosilna molitev gane Božje srce. A v resnici nas Bog vedno prehiteva. S svojo prosilno molitvijo omogočamo, da se njegova moč, njegova ljubezen in njegova zvestoba z večjo jasnostjo pokažejo med ljudmi" (EG 281). Hvaležnost, ki prihaja iz srca, ki je res pozorno do drugih, sama kliče po molitvi, ki je zahvala Bogu za vse. Ko se srce oznanjevalca evangelija dvigne od molitve, postane bolj velikodušno, osvobodi se duhovne zaprtosti in želi delati dobro ter deliti življenje z drugimi (prim. EG 282).

V sozvočju s krovnim dokumentom, ki poudarja pomen lepega in poglobljenega obhajanja bogoslužja (prim. PiP 72), papež poudarja, da vesela skupnost, ki oznanja, zna vedno tudi praznovati vsako majhno zmago, vsak napredek v evangelizaciji. "Vesela evangelizacija poskrbi za lepoto v bogoslužju. Cerkev oznanja evangelij z lepoto bogoslužja, ki je tudi obhajanje oznanjevalne dejavnosti in vir prenovljenega nagiba, da se daruje" (EG 24).

Drugi izziv PiP-a: Poklicanost in poslanstvo

Krovni dokument v drugem izzivu poudarja poklicanost in poslanstvo: "Namesto pasivnega vztrajanja pri iskanju klasičnih duhovnih poklicev bomo prenovili vzgojo za temeljno in osebno poklicanost vsakega, ki je krščen in birman, ter spodbujali odgovornost za uresničevanje Božjega kraljestva" (PiP 63).

Krstni poklicanosti, ki kliče k oznanjevanju, papež nameni veliko pozornosti. "V vseh krščenih, od prvega do zadnjega, deluje posvečujoča moč Svetega Duha, ki priganja k evangelizaciji" (EG 119). "Vsak krščen je, ne glede na svojo vlogo v Cerkvi in na stopnjo verskega znanja, dejaven nosilec evangelizacije. Bilo bi neustrezno misliti na evangelizacijski načrt, ki bi ga izvajali usposobljeni sodelavci, medtem ko bi ostali verniki samo sprejemali njihovo delovanje. Nova evangelizacija mora vključevati novo pojmovanje nosilne vloge vsakega krščenega. To prepričanje postane neposreden klic vsakemu kristjanu, da nihče ne odneha od svojega prizadevanja v evangelizaciji. Če je kdo zares izkusil odrešilno Božjo ljubezen, ne potrebuje veliko pripravljalnega časa, da bi se odpravil in oznanjal. Ne more čakati, da mu bodo dodelili veliko pouka ali dali dolga navodila. Vsak kristjan je misijonar toliko, kolikor se je srečal z Božjo ljubeznijo v Jezusu Kristusu" (EG 120).

Krovni dokument se pri poklicanosti in poslanstvu opira na antropološki vidik poklicanosti v življenje ("Bog nas v življenje pokliče kot moške ali ženske", PiP 78) in izpostavlja različne načine služenja drugim v družini, širši skupnosti, v pluralnosti karizem in služb, pri čemer poudarja, da slednje dobi poseben izraz v posvečenih oblikah, kot sta redovništvo in duhovništvo (prim. PiP 78, 79).

Če krovni dokument pri poklicanosti in poslanstvu izpostavlja služenje vseh (pri čemer bralec dobi vtis, da so pri omenjanju služenja pravzaprav bolj mišljeni laiki, posvečenim služabnikom pa ostaja pridržan nek "poseben položaj"), pa papež Frančišek med skušnjavami dejavnih v dušnem pastirstvu prav posvečene izrecno predstavlja kot tiste, ki so v službi božjega ljudstva, torej laikov. Posebno poudarja nujnost pravih nagibov za odločitev za duhovništvo oz. posvečeno življenje: "Semenišč ne smemo polniti na osnovi vsakovrstnih nagibov, še zlasti ne, če so ti nagibi povezani s čustveno negotovostjo ali z iskanjem oblik oblasti, človeške časti ali gospodarskega blagostanja" (EG 107).

Papež opaža, da je zavest istovetnosti in poslanstva laikov v Cerkvi zrasla, vendar se ozaveščanje odgovornosti laikov, ki izhaja iz krsta in birme, ne kaže povsod v isti meri. Kot morebitna vzroka navaja premajhno izobraženost laikov za prevzem pomembnih odgovornosti in pretiran klerikalizem. Opaža, da so velike težave pri tem, da bi preko laikov "krščanske vrednote prodirale v družbeni, politični in gospodarski svet" (EG 102). Oblikovanje laikov in evangeliziranje poklicnih in intelektualnih skupin za papeža predstavljata pomemben pastoralni izziv (EG 102). Papež posebno mesto daje vlogi žene tako v družini kot pri pomoči duhovnikom pri izvajanju pastoralnega dela in meni, da je treba "razširiti prostore za učinkovito žensko navzočnost v Cerkvi" (EG 103).

Nadalje papež pravi, da se mnogi laiki (pa tudi duhovniki) bojijo, da jih bo kdo povabil, naj prevzamejo kakšno nalogo in se skušajo izogibati vsaki obveznosti, ki bi jim mogla vzeti prosti čas (EG 81). Ob tem tako laike kot posvečene osebe spominja, da "poslanstvo ni privesek ali dodatna zadeva življenja. Poslanstvo je nekaj, česar ne morem iztrgati iz svojega bitja, razen če se hočem uničiti. ... Priznati moramo, da smo zaznamovani za to poslanstvo, da prinašamo luč, blagoslovljamo, oživljamo, dvigamo, ozdravljamo, osvobajamo. Tu se pokaže, kdo je iz vse duše bolniška sestra, iz vse duše učitelj, iz vse duše politik. To so tisti, ki so se najgloblje odločili, da bodo živeli z drugimi in za druge. Če pa nasprotno kdo medsebojno

ločuje dolžnost na eni strani in zasebnost na drugi, tedaj vse postane sivo in takšen človek bo stalno iskal priznanje ali branil svoje potrebe" (EG 273).

Tretji izziv PiP-a: Živa občestva

"Namesto poudarjanja množičnosti bomo odkrivali in ustvarjali živa občestva, v katerih bo posameznik ustvarjalno sodeloval in celostno osebno rasel" (PiP 64). Krovni dokument klic k novi evangelizaciji prepoznava v klicu k živim krščanskim občestvom, ki jih povezuje vera v Jezusa Kristusa in v katerih je močna navzočnost vstalega Gospoda, ki se kaže v mnogoterih oblikah oznanjevanja ter v bratskem lomljenju kruha in medsebojni pomoči (prim. PiP 80).

Po papeževem mnenju ima oznanilo neizbežno družbeno vsebino: "v središču evangelija samega sta občestveno življenje in obveznost do drugih" (EG 177). Zato papež Frančišek pravi, da sprejetje prvega oznanila, ki vabi, da se Bogu pustimo ljubiti in ga ljubimo s tisto ljubeznijo, ki nam jo on sam naklanja, povzroči prvi in temeljni odziv v človekovem življenju in njegovem delovanju. To je, da želi blagor drugih in si zanj prizadeva kot za dobrino, ki mu je pri srcu (prim. EG 178).

Biti kristjan torej pomeni biti v občestvu. Papež izpostavlja poseben pomen župnije, ki "z vsemi svojimi dejavnostmi opogumlja in oblikuje svoje člane, da bodo dejavniki evangelizacije" (EG 28). Po njegovem mnenju je župnija "občestvo občestev" (prim. PiP 80). "Je svetišče, v katero žejni prihajajo pit, da bi nadaljevali pot, je središče nenehnega misijonarskega poslanstva" (EG 28). Obenem pa obžaluje, da klic po obnovi in prenovi župnij še ni obrodil zadostnih sadov, da bi bile bolj blizu ljudem. V nadaljevanju papež tako kot krovni dokument *Pridite in pogledjte* in pred njim plenarni zbor (prim. PiP 82, PZ 90), druge cerkvene institucije, temeljna občestva in mala občestva, gibanja in druge oblike združenj, označi kot bogastvo Cerkev, ki jih Duh prebujajo za evangeliziranje vseh okolij in področij, a jih obenem opozarja, naj ne izgubijo stika z župnijo, in se z veseljem vključijo v organsko pastoralno krajevno Cerkev (EG 28-29).

Krovni dokument *Pridite in pogledjte* pravi, da so občestva plodna tla za razcvet laičkih karizem, pri čemer poudarja, naj duhovniki v njih prevzemajo tiste vloge, ki po naravi sodijo k njihovemu poslanstvu: razlaga Božje besede, bogoslužje, osebno spremljanje in duhovno vodstvo. Podobno papež Frančišek poudarja, da karizme niso zaklenjen zaklad, ki je zaupan neki skupini, da ga varuje, saj je razločno znamenje za pristnost karizme njena cerkvenost, njena sposobnost, da se harmonično vključi v življenje svetega Božjega ljudstva v blagor vseh (prim. EG 130).

Četrty izziv PiP-a: Sočutje in pravičnost

Četrty izziv krovnega dokumenta poudarja pristno krščansko sočutje in pravičnost. "Namesto zaprtosti vase in prelaganja solidarnosti na institucije bomo krepili duha služenja in sočutja ter med ljudmi poživili delitev dobrin, tako materialnih kot družbenih in duhovnih" (EG 65).

Oba vidika poudarja tudi papež Frančišek. "Kakor je Cerkev po naravi misijonarska, tako iz te narave nujno izhaja resnična ljubezen do bližnjega, sočutje, ki razume, pomaga in podpira" (EG 179). In dodaja: "Čudovite lepote evangelija ne moremo vedno ustrezno izpričati, a vendar obstaja znamenje, ki ne sme nikoli manjkati: to je odločitev za zadnje, za tiste, ki jih družba izloča in zavrača" (EG 195).

Evangelij nas namreč "vedno vabi, da pristanemo na tveganje srečanja z obličjem drugega, z njegovo telesno navzočnostjo, ki nas kliče k nenehnemu, neposrednemu telesnemu stiku, z njegovo bolečino in

njegovimi prošnjami, z njegovim nalezljivim veseljem. Resnična vera v učlovečenega Božjega Sina je neločljiva od darovanja samega sebe, od pripadnosti skupnosti, od služenja, od sprave ... Božji Sin nas je v svojem učlovečenju povabil k revoluciji nežne ljubezni" (EG 88).

Če krovni dokument v povezavi z dobroteljnostjo nekoliko bolj poudarja družbeni vidik, papež posebno poudarja, da je za Cerkev "izbira za uboge najprej teološka kategorija in šele nato kulturno, sociološko, politično ali filozofsko vprašanje. Bog naklanja ubogim »svoje prvo usmiljenje«" (EG 198).

Tako kot krovni dokument poudarja, da si želimo graditi "Cerkev, ki brate in sestre ter ljudi odprtega srca vzgaja za vsakdanje sočutje in solidarnost," (PiP 86) si tudi papež želi "ubogo Cerkev za uboge" (EG 198) in poudarja, da nihče ne bi smel reči, da je daleč od ubogih, ker njegove življenjske odločitve narekujejo, da posveča več pozornosti drugim nalogam. "Čeprav je na splošno mogoče reči, da je poklicanost in posebno poslanstvo vernih laikov preoblikovanje različnih svetnih področij zato, da bi evangelij preobrazil vse človeško delovanje, se nihče ne sme čutiti oproščenega skrbi za uboge in za družbeno pravičnost" (EG 201), poudarja papež.

Ob rob družbeni pravičnosti se papež zoperstavi družbenemu in medijskemu izključevanju mnenja duhovnikov o temah, ki zadevajo življenje ljudi. "Ne moremo več trditi, da se mora vera omejiti na zasebno območje in da obstaja samo za to, da bi pripravljala duše na nebesa. Zato nihče ne more od nas zahtevati, da vero odrinemo v skrito notranjost ljudi, brez vsakršnega vpliva na družbeno in narodno dogajanje, ne da bi se brigali za blaginjo ustanov človeške skupnosti, ne da bi se izrekli o dogodkih, ki se tičejo državljanov" (EG 182).

Nujno potrebno je, da se odkriva strukturne vzroke revščine in podpira celostni razvoj ubogih, kakor so potrebna najbolj preprosta in vsakdanja dejanja solidarnosti. Solidarnost po papeževem mnenju označuje veliko več kakor samo priložnostna velikodušna dejanja. "Zahteva, da ustvarimo novo miselnost, ki misli v pojmi občestva in prednosti življenja vseh. Dobrin si ne smejo prilaščati samo nekateri" (EG 188). "Rast v pravičnost terja ... odločitve, programe, mehanizme in postopke, ki so povsem jasno naravnani na boljšo razdelitev dohodkov, na ustvarjanje delovnih mest in na celovito podporo ubogih, ki je več kakor zgolj sistem socialne pomoči" (EG 204).

Krovni dokument v poglavju o sočutju in pravičnosti izpostavlja tudi odnos do cerkvenega premoženja (prim. PiP 91-92). Papež pa med izzive današnjega časa uvršča tudi odnos do denarja, ki vlada namesto, da bi služil, in za katerim se skrivata "odklanjanje etike in odklanjanje Boga" (EG 57). "Svetovna kriza, ki obsega finance in gospodarstvo, jasno kaže njune neuravnovešenosti in predvsem hudo pomanjkanje antropološke usmeritve. To je pomanjkanje, ki človeka zoži samo na eno njegovih potreb, to je na potrošnjo" (EG 55).

Peti izziv | PiP-a: Odpuščanje in sprava

"Namesto ideoloških nesoglasij bomo sprejeli resnico o storjenih krivicah, vzpostavljali pravico, predvsem pa odločno stopili na pot odpuščanja in sprave" (PiP 66). Medtem, ko krovni dokument pri izzivu o spravi in odpuščanju izhaja iz ranjenosti, ki izvira iz naše polpretekle zgodovine, papež ob omenjanju sprave in odpuščanja večjo pozornost namenja človekovemu intimnemu odnosu z Bogom in ranjenim odnosom, ki se pojavljajo tudi v krščanskih skupnostih. "Cerkev mora biti prostor nedolgovanega usmiljenja, kjer se lahko vsi čutijo ljubljene in sprejete, kjer morejo izkusiti odpuščanje in začutiti spodbudo ter živeti v skladu z evangelijem" (EG 114). "Za tiste, ki so ranjeni s starimi ločitvami, je težko sprejeti, da jih spodbujamo k odpuščanju in spravi, ker mislijo, da ne opazimo njihove bolečine" ... Z bolečino ugotavljam, da je v nekaterih krščanskih skupnostih in celo med posvečenimi osebami prostor za razne oblike sovraštva,

razdora, obrekovanja, opravljanja, maščevanja, ljubosumja in želja, da bi za vsako ceno uveljavili svoje predstave..." (EG 100).

Za sklep

Ta kratek pregled "ujemanja" papeževega pogleda in pogleda Cerkve na Slovenskem nas potrjuje v "pastoralnem spreobrnjenju", ki smo se ga v Cerkvi na Slovenskem lotili v "občestvenem duhu". Člani naših občestev, kljub različnosti svojega poslanstva, skupaj sprejemajo odločitve o načinih poglobljanja osebne vere preko zastavljenih izzivov in pri izvajanju zastavljenih ciljev sprejemajo odgovornost za njihovo uresničevanje. Tako kot priročnik Na poti k izviru tudi papež ugotavlja, da so težava "predvsem dejavnosti, ki jih slabo izpolnjujemo, brez ustreznih nagibov, brez duhovnosti, ki prežema dejavnost in jo napravlja zaželeno. Zato se dogaja, da dolžnosti prekomerno utrujajo in nas včasih napravijo bolne" (EG 82).

Sveti Duh nas tako po znamenjih časa spodbuja, da pravo zdravilo za to bolezen iščemo v obnovljeni apostolski gorečnosti, ki je sad človekovega osebnega srečanja z Bogom in, ki živ stik z Bogom hrani ob izviroh Božje besede, evharistije, molitve in ga krepi v živem občestvu, v katerem vsak posamezni prepozna svojo poklicanost in poslanstvo ter ga dejavno uresničuje. Spodbujanje slovenskega katoličana, da te izvire ponovno odkrije, ni le pot, ki jo je prepoznal slovenski krovni dokument Pridite in poglejte, ni le pot, na katero stopajo naše škofije in župnije, pač pa pot, ki jo –kot je razvidno iz apostolske spodbude Veselje evangelija – prepozna, nas na njej opogumlja in spremlja tudi papež Frančišek.